

POSTANOWIENIE

28 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

na posiedzeniu niejawnym 28 kwietnia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości Bank spółki akcyjnej w W.
przeciwko D.A. i P.P.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej D.A. i P.P. i skargi kasacyjnej Syndyka masy upadłości
Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z 6 listopada 2025 r., I ACa 315/24,

- 1) odmawia przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej D.A. i P.P.;**
- 2) przyjmuje do rozpoznania skargę kasacyjną Syndyka masy upadłościowej Bank spółki akcyjnej w upadłości.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 6 listopada 2025 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie, w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłościowej Banku spółki akcyjnej w W. przeciwko D.A. i P.P. o zapłatę, na skutek apelacji strony powodowej i strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 16 lipca 2002 r. sygn. akt I C 72/16, oddalił obydwie apelacje i zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu w postępowaniu apelacyjnym.

Wyrok został zaskarżony zarówno przez stronę powodową jak i przez stronę pozwaną. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona powodowa wskazała istnienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, natomiast strona pozwana wskazała zarówno na występowanie istotnych zagadnień prawnych, jak również na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz oczywistą zasadność skargi.

Strona powodowa oraz pozwana odpowiednio, złożyły odpowiedzi na skargi kasacyjne, w których wniosły o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej strony przeciwnej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Konieczna selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu odbywa się w drodze badania zasadności wniosku skarżącego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki pozytywnej weryfikacji tego wniosku określa art. 398⁹ § 1 k.p.c. Są nimi: (1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego; (2) istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) nieważność postępowania lub (4) oczywista zasadność skargi. Dokonując tej weryfikacji, Sąd Najwyższy bada jedynie to, czy w sprawie zaistniała przynajmniej jedna z przesłanek uzasadniających wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, nie zaś podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozstrzygnięte dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia twierdzenia, że występuje ono w danej sprawie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 listopada 2003r., II CK 324/03, postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007r., III CSK 180/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 22 listopada 2007r., I CSK 326/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 26 września 2005r., II PK 98/05, postanowienie Sądu Najwyższego z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18). Zagadnienie przedstawione w skardze kasacyjnej nie spełnia powyższego kryterium.

Strona pozwana wskazała, że w sprawie występują cztery istotne zagadnienia prawne przy czym poprzestała na ich sformułowaniu nie popartym żadnym ich uzasadnieniem, co uniemożliwiało weryfikację w tym zakresie zasadności wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano też potrzebę wykładni przepisów prawnych o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Powołanie się na konieczność wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga: 1) wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzić ma wątpliwości; 2) określenia zakresu koniecznej wykładni; 3) wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy. Jeżeli natomiast podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni danego przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 października 2002r., II CZ 102/02, postanowienie Sądu Najwyższego z 28 marca 2007r., II CSK 84/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2008r., I UK 283/07, postanowienie Sądu Najwyższego z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08). Skarga kasacyjna nie spełnia powyższego wymagania.

Strona pozwana w pierwszej kolejności nie wskazała wyraźnie, potrzeba wykładni których przepisów prawnych miałyby istnieć w sprawie, lub wywoływać rozbieżności w orzecznictwie sądów. Z treści uzasadnienia tego wniosku można się domyślać, że może chodzić o art. 321 § 1 k.p.c. jednak nigdzie to nie zostało wyraźnie stwierdzone przez stronę pozwaną, która wskazała jako istotny również art. 10 u.k.w.h. Wprawdzie przytoczono we wniosku szereg orzeczeń Sądu Najwyższego, jednak nie wyjaśniono, jakie rozbieżności mają z nich wynikać i w jakim stosunku do sprawy miałyby one pozostawać. Wniosek w tym zakresie raczej pozoruje istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych, niżli ją identyfikuje i dlatego nie mógł być uwzględniony.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Skarżący twierdząc, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinien wyjaśnić w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Oznacza to powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, które dodatkowo prowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienia SN z: 8 października 2015 r., IV CSK 189/15; 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na wyjątkowy charakter przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej powinna dać się stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07). Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie spełnia powyższego kryterium.

Wniosek pozwanych w zakresie w jakim powołuje się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej streszcza jedynie uzasadnienie zarzutów kasacyjnych i w żadnym wypadku nie wyjaśnia, gdzie miałyby zaistnieć *prima facie* oczywiste naruszenie przepisów. Wniosek nie precyzuje również, które przepisy miałyby zostać w ten sposób naruszone. Wywód strony pozwanej stanowi w tym zakresie

jedynie perswazyjną polemikę z Sądem Apelacyjnym w Szczecinie, która w żaden sposób nie dowodzi oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy nie stwierdził zaistnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego ani potrzeby wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jak również skarga pozwanych nie była oczywiście zasadna. Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Aleksander Stępkowski

(Ł.W.)

[r.g.]